

**OVER
MORGEN**

Stap voor stap op weg naar een aardgasvrij Veere

Online informatiebijeenkomst

1 juli 2021

**OVER
MORGEN**

Welkom bij de online informatieavond over aardgasvrij!

- Fijn dat je er bent!
- Deze bijeenkomst wordt opgenomen
- Zet de microfoon standaard op “mute”
- Is de internetverbinding niet goed?
Als je de video stopt werkt het vaak beter
- Vragen kun je stellen via de chat-balk

Welkom door:

Wethouder Roelse

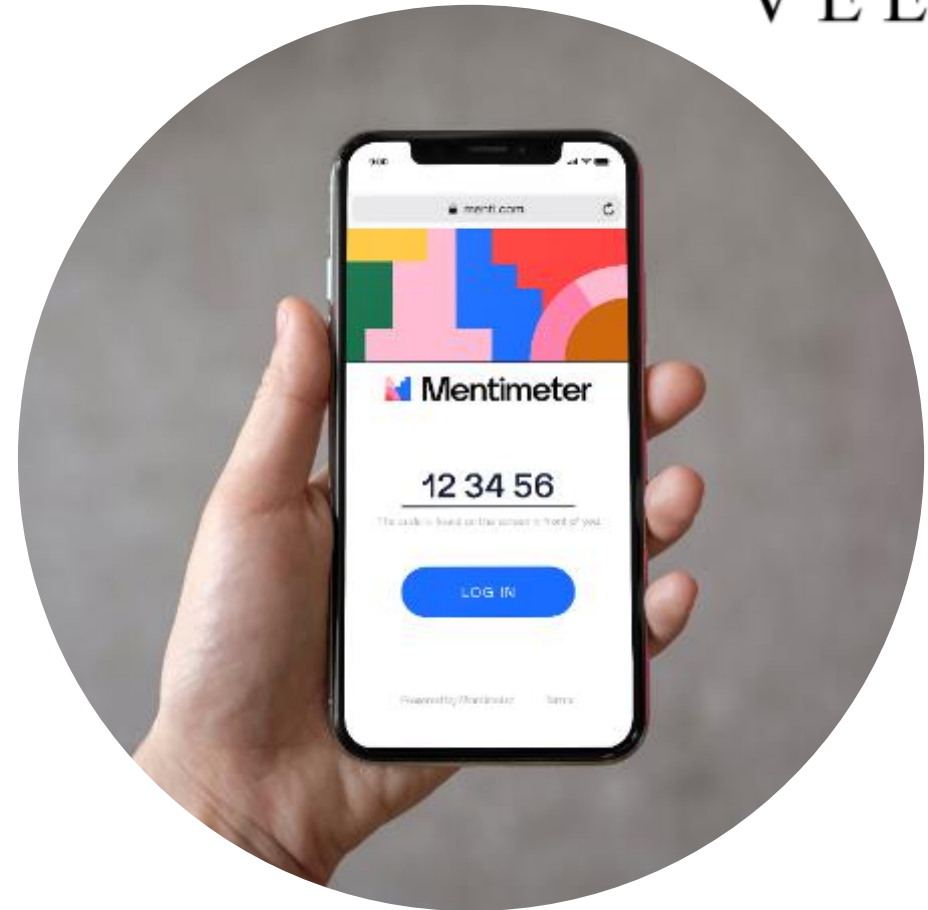
Agenda

- 19:30 – 19:40 Welkom door Wethouder Roelse
- 19:40 – 20:00 De Transitievisie Warmte – waarom, hoe, wat?
door Mark Minderhoud
- 20:00 – 20:30 Hoe ziet de overstap naar aardgasvrij eruit?
door Over Morgen
- 20:30 – 20:35 Korte pauze
- 20:35 – 20:55 Stappen richting het vervolg
door Mark Minderhoud & Over Morgen
- 20:55 – 21:15 In gesprek met de heer de Visser
(Bewoner gemeente Veere en eigenaar van een duurzaam huis)
- 21:15 – 21:20 Afronding

Ga naar www.menti.com en vul de code in: **6204 0608**

Kennismaken via de mentimeter!

In welke wijk of welk dorp woont u?

Aagtekerke

Meliskerke

Serooskerke

Aagtekerke

Westkapelle

Koudekerke

Aagtekerke

Koudekerke Koningshof

Domburg

In welke wijk of welk dorp woont u?

buitengebied

Gaping

buitengebied

Domburg

Veere

Gapinge kent geen wijk. Het is 1 dorp

Bent u al bezig met verduurzaming van uw woning?

1
Nee, nog niet

2
Ja, ik heb mijn huis (deels) geïsoleerd

7
Ja, ik heb zonnepanelen geïnstalleerd

0
Ja, ik heb een (hybride) warmtepomp geïnstalleerd

1
Anders (reactie mag in de chat)

Doel van vanavond

U als inwoner of bedrijf informeren en betrekken bij de overstap naar aardgasvrij:

- > Waarom aardgasvrij?
- > Wat is de transitievisie warmte?
- > Wat zijn de voorlopige conclusies?
- > Welke vragen leven er?
- > Hoe kijkt u aan tegen gasbesparing en wat heeft u daarbij nodig?

Landelijke ontwikkelingen

Ambities en doelstellingen:

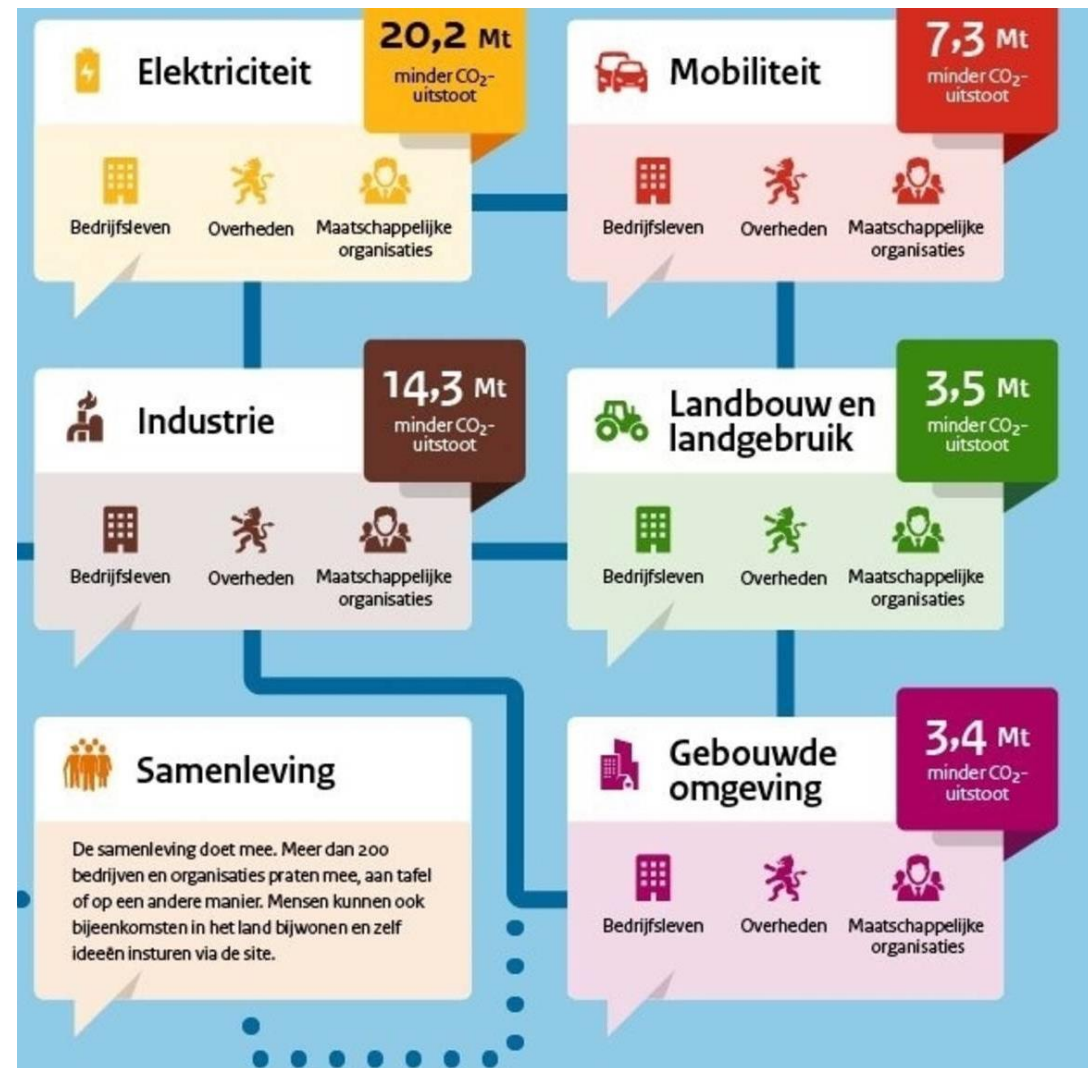
- Opwarming blijft beneden 2 graden Celsius
- Einde aan het gebruik van fossiele brandstoffen

Vertaling Nederland: Klimaatakkoord

- **2030:** 49%* CO₂-reductie t.o.v. 1990
1,5 miljoen bestaande woningen aardgasvrij
- **2050:** 95% CO₂-reductie t.o.v. 1990
8 miljoen gebouwen aardgasvrij

Nederlands klimaatbeleid Klimaatakkoord

- > In het Klimaatakkoord staan meer dan 600 afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan.
- > Op verschillende terreinen ambities geformuleerd:
 - Elektriciteit
 - Mobiliteit
 - Industrie
 - Landbouw en landgebruik
 - **Gebouwde omgeving → Transitievisie Warmte**

Het klimaatakkoord

Lokaal beleid

- Regionale Energiestrategie Zeeland (RES 1.0)
- Duurzaamheidsplan Gemeente Veere 2017-2022
 - Energie neutrale organisatie in 2030
 - Energie neutrale gemeente in 2050
- Uitgangspunt is toepassen trias energetica
 1. Beperk het energieverbruik
 2. Gebruik energie uit hernieuwbare bronnen
 3. Gebruik eindige energiebronnen zo efficiënt mogelijk
- Opstellen van een Transitievisie Warmte
- Opstellen van een visie openbaar laden
- Opstellen beleid voor het realiseren van projecten voor de opwek van energie uit zon en kleinschalige wind
- Faciliteren en ondersteunen van initiatieven uit de maatschappij

Transitievisie Warmte (1/2)

- Een visie op de transitie: met welk **tempo** en **tussenstappen** maken we de overstap naar aardgasvrij?
- Inzicht in het **alternatief** voor aardgas per buurt
- Uiterlijk eind 2021 elke gemeente een TVW, vaststelling door Gemeenteraad
- Minimaal elke 5 jaar herijken

Transitievisie Warmte (2/2)

- Wat is de visie wel en niet?
 - Niet: een oplossing voor de **onrendabele top**
 - Wel: een stap richting haalbare en betaalbare oplossingen door de **laagste totale kosten** te bekijken
 - Niet: een besluit over de **einddatum van aardgas**
 - Wel: **omgaan met onzekerheden** en toch starten met **maatregelen zonder spijt**
- Wat betekent dit voor u?
 - Welke **(tussen)oplossing** is in uw buurt het meest voor de hand liggend?
 - Wat kunt u **nu** zelf doen?

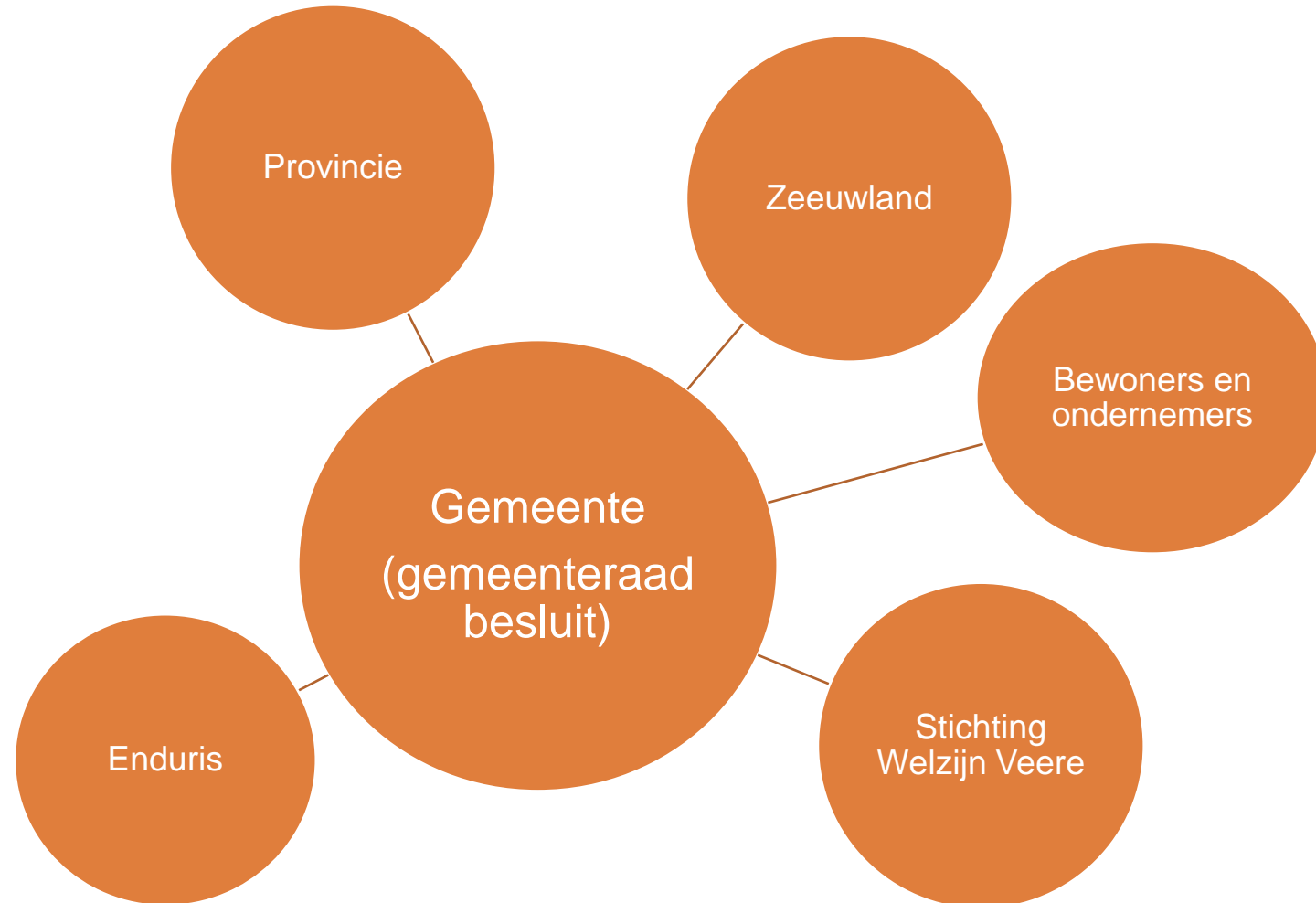

Wat is de Transitievisie Warmte wel en niet

- Aardgasvrije wijken zijn op veel plekken **nog niet haalbaar en betaalbaar**. De Transitievisie Warmte lost dat vraagstuk niet op, maar brengt wel een stuk van de oplossing dichterbij door inzichtelijk te maken welk alternatief voor aardgas in welke buurt de **laagste totale kosten** heeft.
- De Transitievisie Warmte is een **visie**, het is **geen besluit** over de einddatum van aardgas in de gemeente Veere, of in uw woning. Het is ook **geen besluit** tot hoge kosten achter de voordeur
- De Transitievisie Warmte bevat wel een **stapsgewijze aanpak**, waarin we omschrijven hoe we omgaan met verschillende onzekerheden en hoe we kunnen beginnen met dingen die sowieso goed zijn, zoals energiebesparing.

Met wie werken we aan Transitievisie Warmte?

Inbreng van bewoners en bedrijven

Oktober - november 2020

Juni 2021

1e ronde:
Input ophalen
met online
platform en
enquêtes

2^e ronde
Informatieavond
Presenteren
tussenresultaten en
ophalen input

Toekomst
Blijvend informeren en
betrekken van
inwoners en bedrijven

Enquête over aardgasvrij Veere

Belangrijkste uitkomsten:

- Er is al best wat kennis over aardgasvrij
- Betaalbaarheid staat voorop
- Veel mensen al aan de slag met isoleren en elektrisch koken
- Voorkeur om te starten waar de overstap betaalbaar is en waar al werkzaamheden gepland zijn of waar bewoners zelf initiatief nemen
- Er is ook weerstand t.a.v. aardgasvrij, er zijn veel vragen over waarom en hoe

Resultaat inbrengronde: uitgangspunten

Iedereen moet mee kunnen doen

We gaan voor een eerlijke en sociale transitie

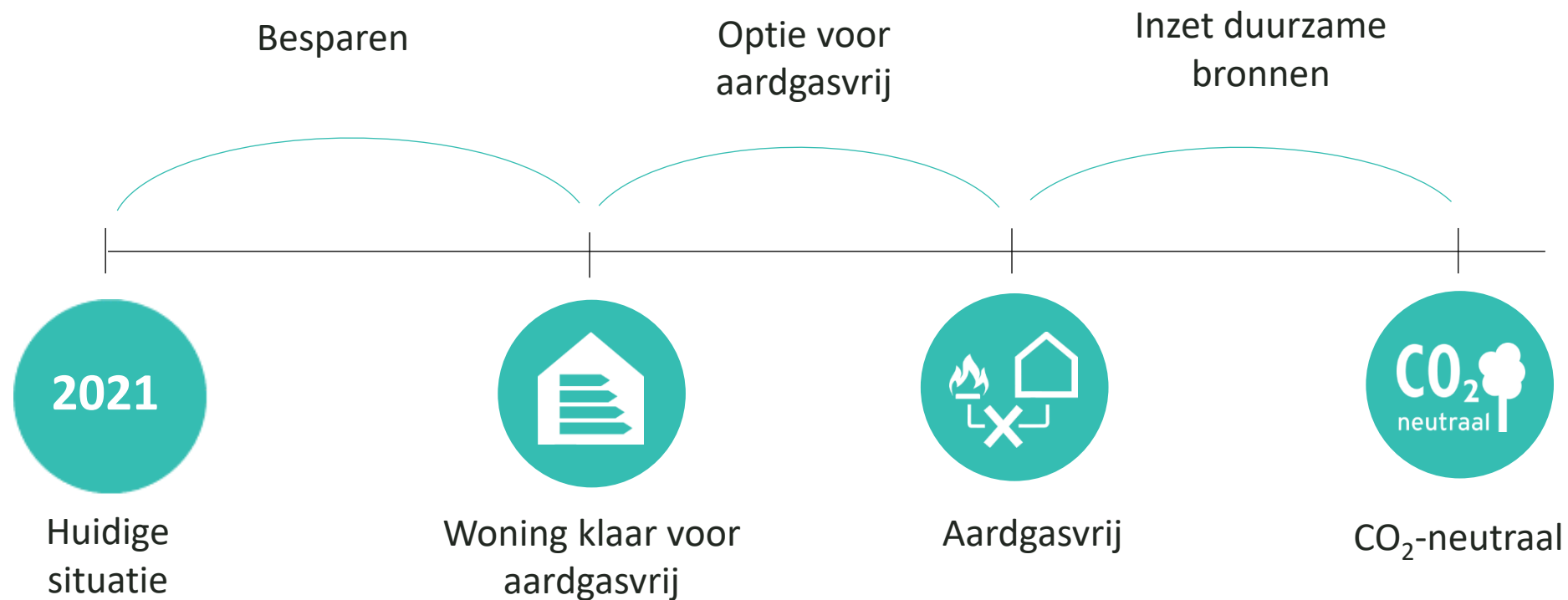
We werken goed samen, zowel regionaal als lokaal

We gaan aan de slag waar mogelijk, zodat we snel resultaten boeken

Aardgasvrij in een notendop

Warmtenet

Gezamenlijke oplossing
voor de hele buurt

All-electric

Individuele warmtepomp
per woning

Hybride

Besparen, hybride
warmtepomp, resterende
gasvraag verduurzamen

Bedrijven en recreatie

Maatwerkoplossingen
voor bedrijven

Nog onduidelijk

Sowieso besparen, later
aardgasvrije optie kiezen

In alle buurten

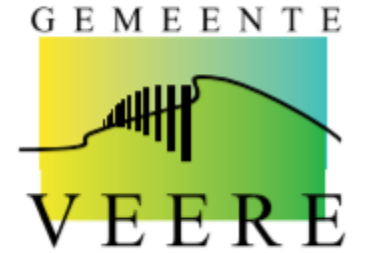
Gasbesparing
Afwijkende warmteopties door
keuzevrijheid en maatwerk

Opties voor aardgasvrij

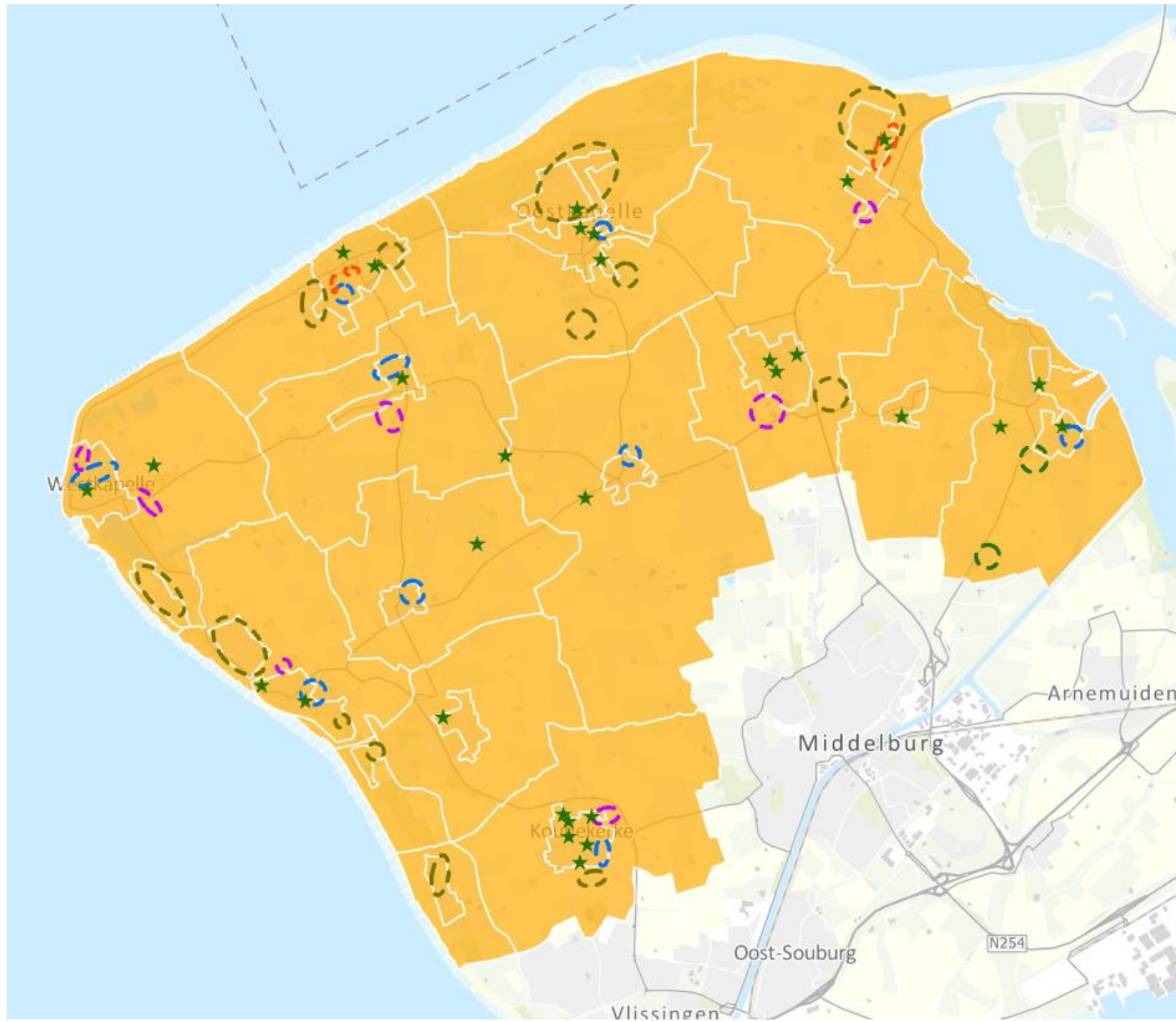

Transitiekaart

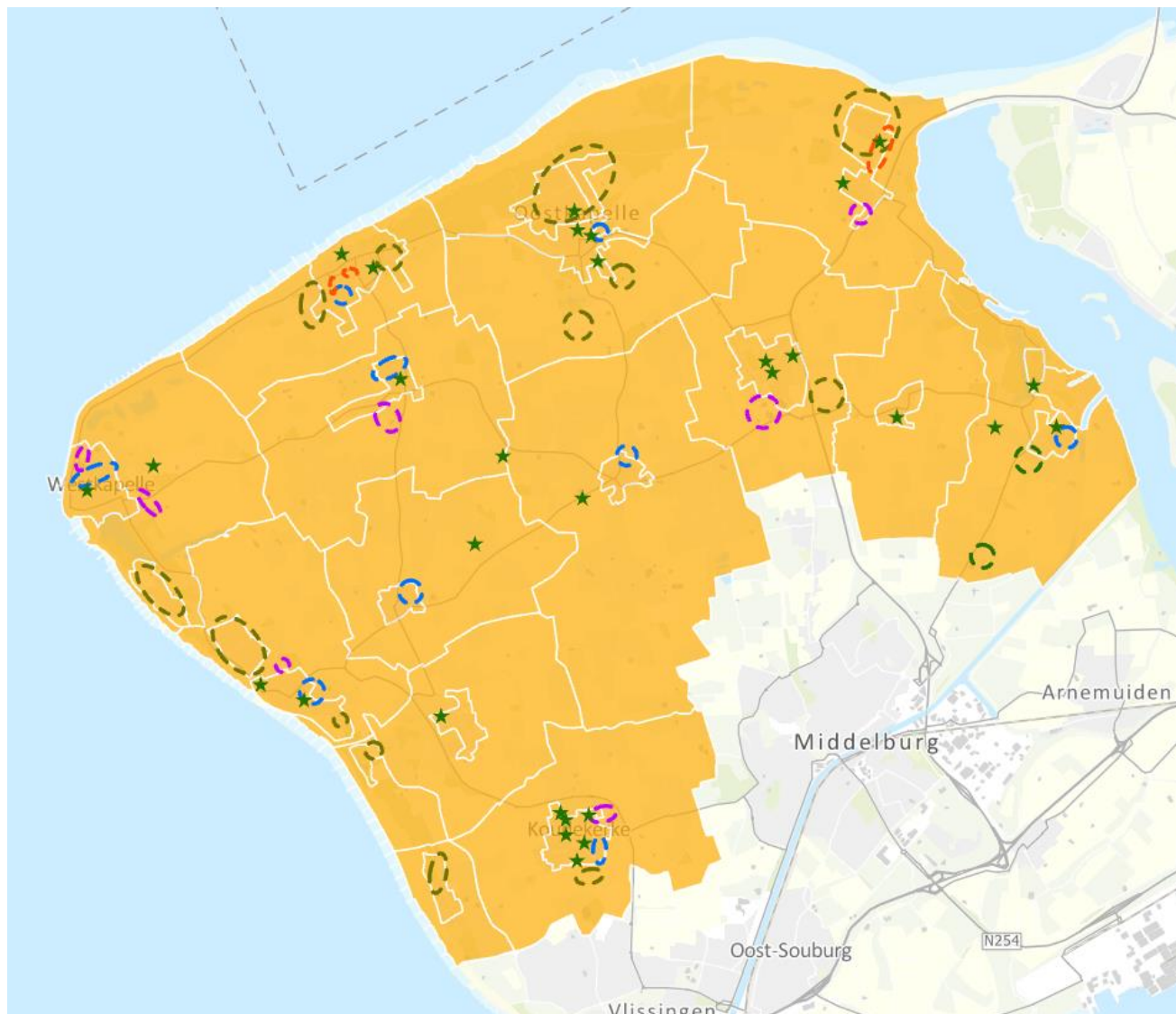

- De transitiekaart is een **visuele weergave** van de uitkomsten in de transitievisie warmte.
- De transitiekaart laat per gebied een **transitiepad** zien: welke oplossing is in zicht en welke fasering kan worden doorlopen richting aardgasvrij?
- Onder de transitiekaart ligt een **solide basis** van rekenmodellen, data en analyses.
- De transitiekaart is **gevalideerd door de lokale werkgroep** van samenwerkingspartners

Concept transitiekaart

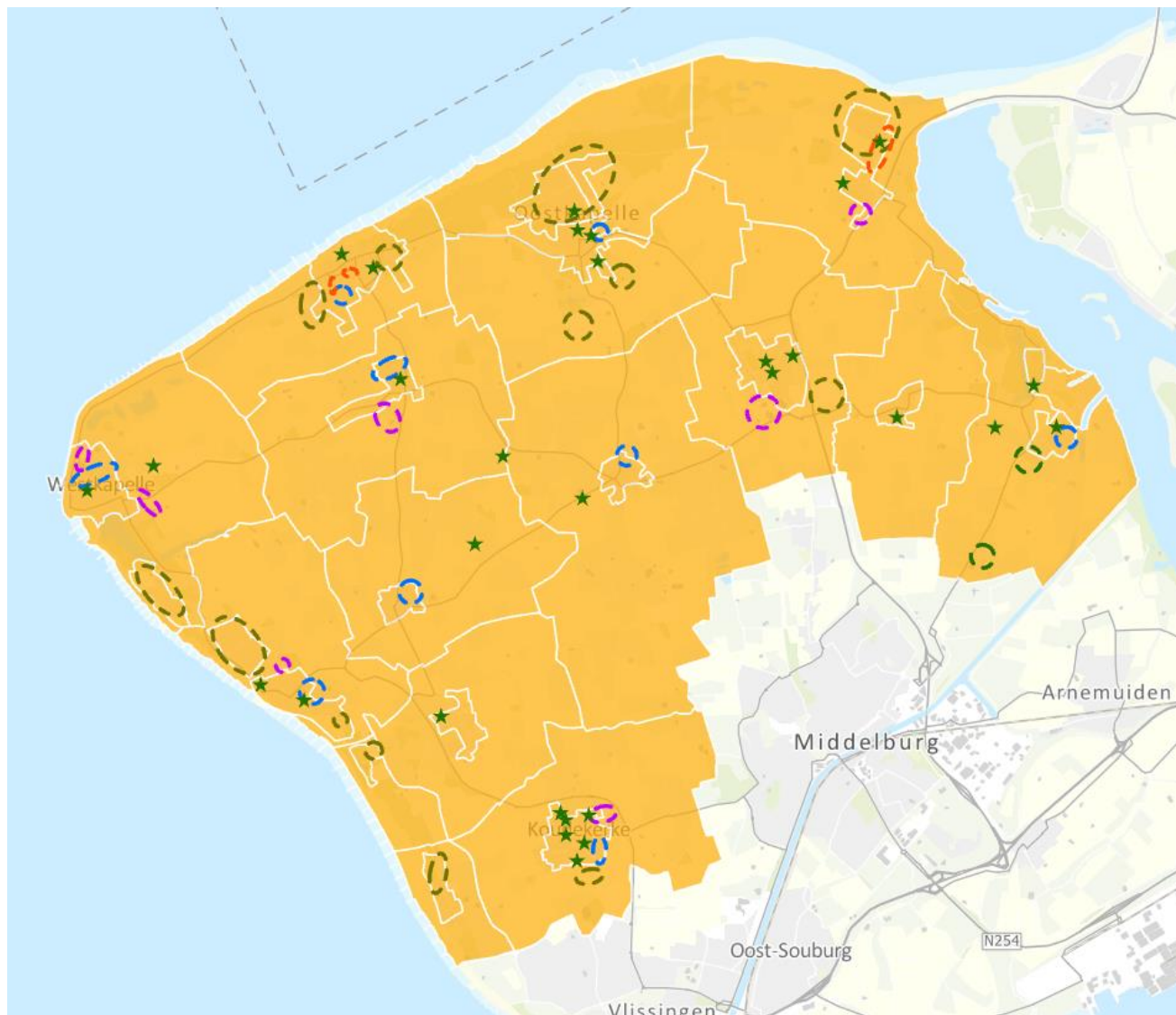
Concept transitiekaart

Legenda transitiepaden

*Overall: Besparen en transitiegereed maken van gebouwen.
Zo veel mogelijk overstappen op natuurlijke momenten*

Concept transitiekaart

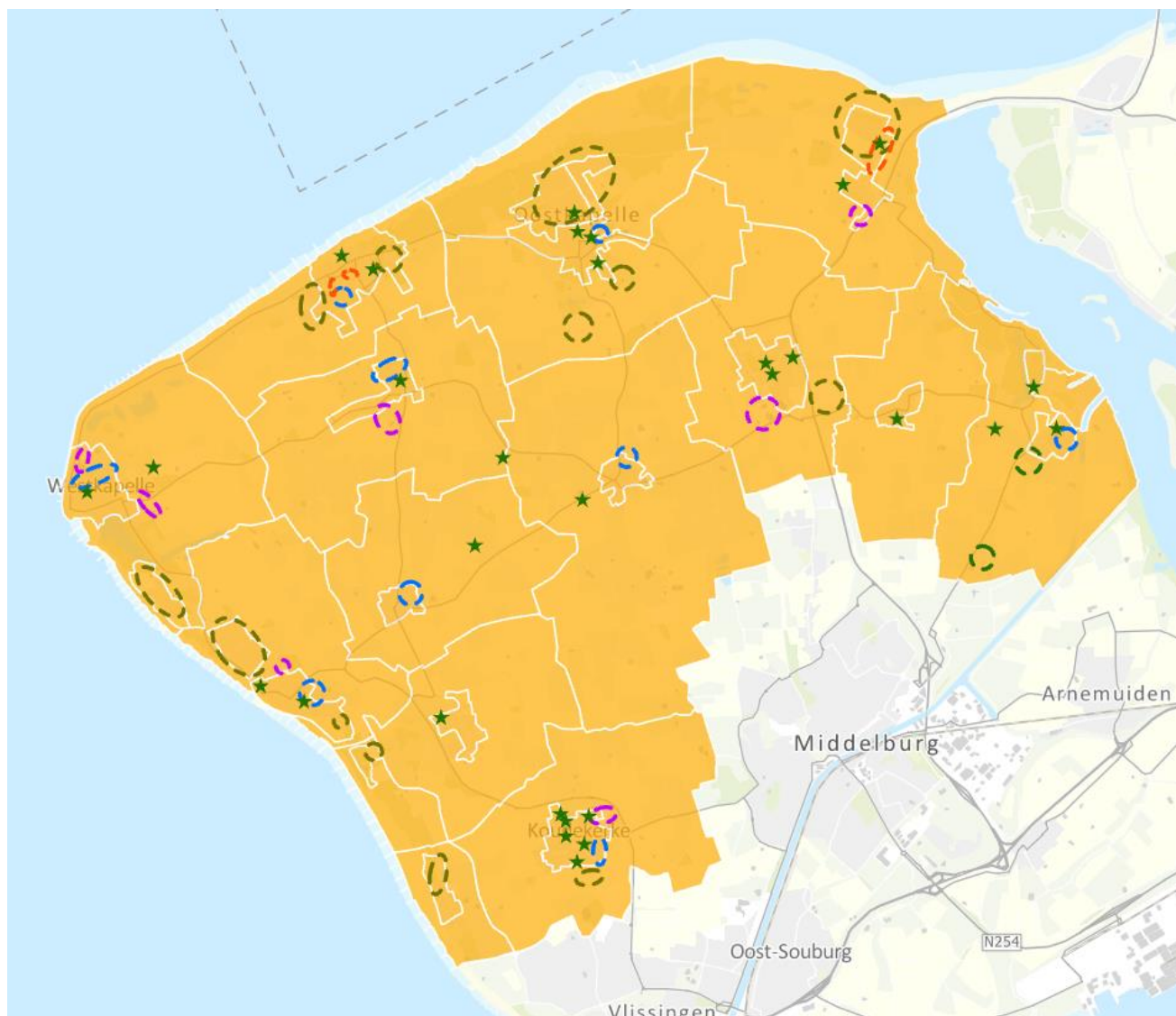

Legenda transitiepaden

*Overall: Besparen en transitiegereed maken van gebouwen.
Zo veel mogelijk overstappen op natuurlijke momenten*

- *Besparen, lokaal gasvrij en op termijn duurzaam gas:
gestaag tussen nu en 2050 met een doelgroepgerichte
aanpak*

Concept transitiekaart

Legenda transitiepaden

*Overall: Besparen en transitiegereed maken van gebouwen.
Zo veel mogelijk overstappen op natuurlijke momenten*

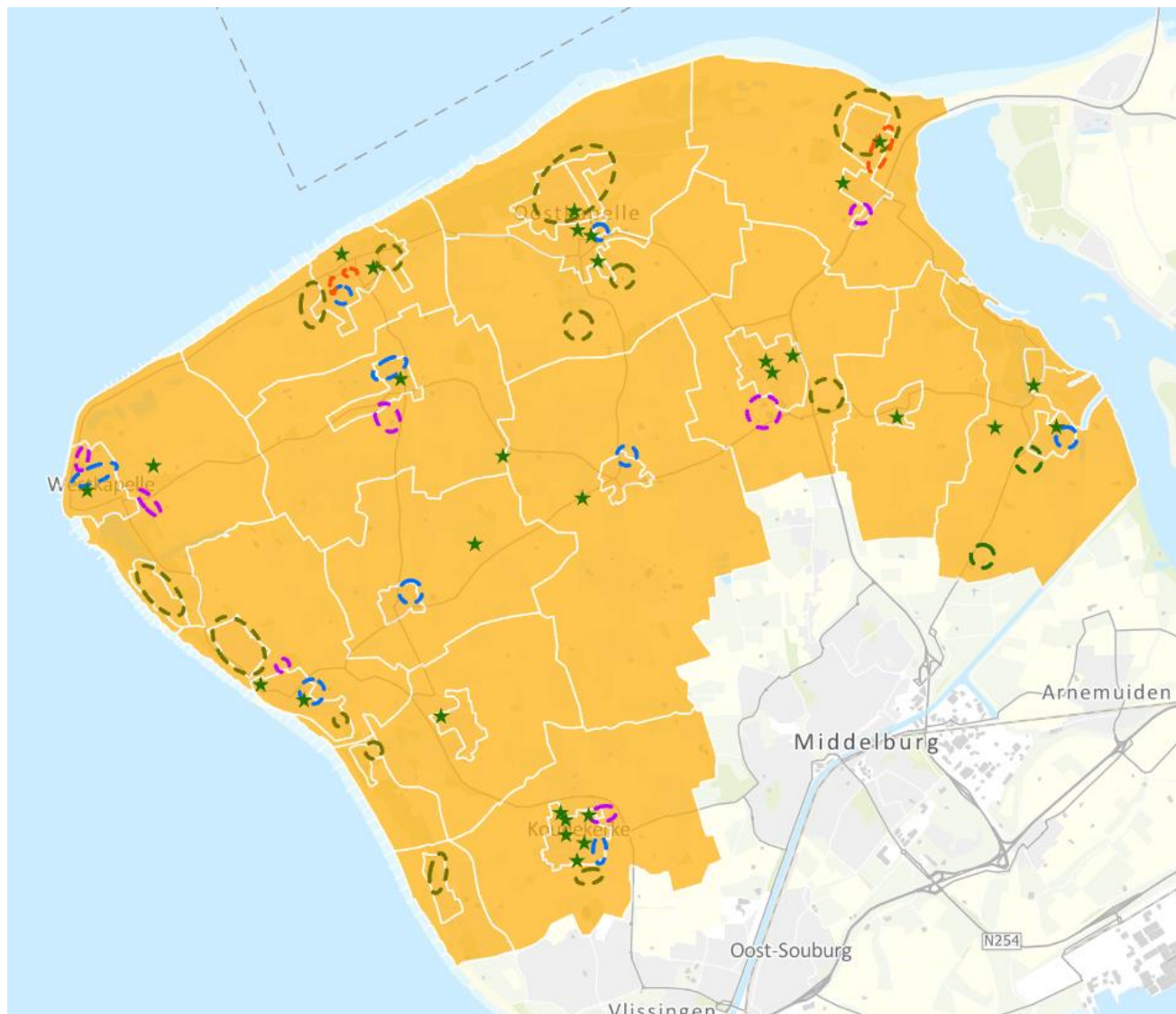
 *Besparen, lokaal gasvrij en op termijn duurzaam gas:
gestaag tussen nu en 2050 met een doelgroepgerichte
aanpak*

 Sociale warmtebronnen

 Sociale warmtebronnen

 Aandachtsgebieden binnen een buurt

Concept transitiekaart

Legenda transitiepaden

*Overall: Besparen en transitiegereed maken van gebouwen.
Zo veel mogelijk overstappen op natuurlijke momenten*

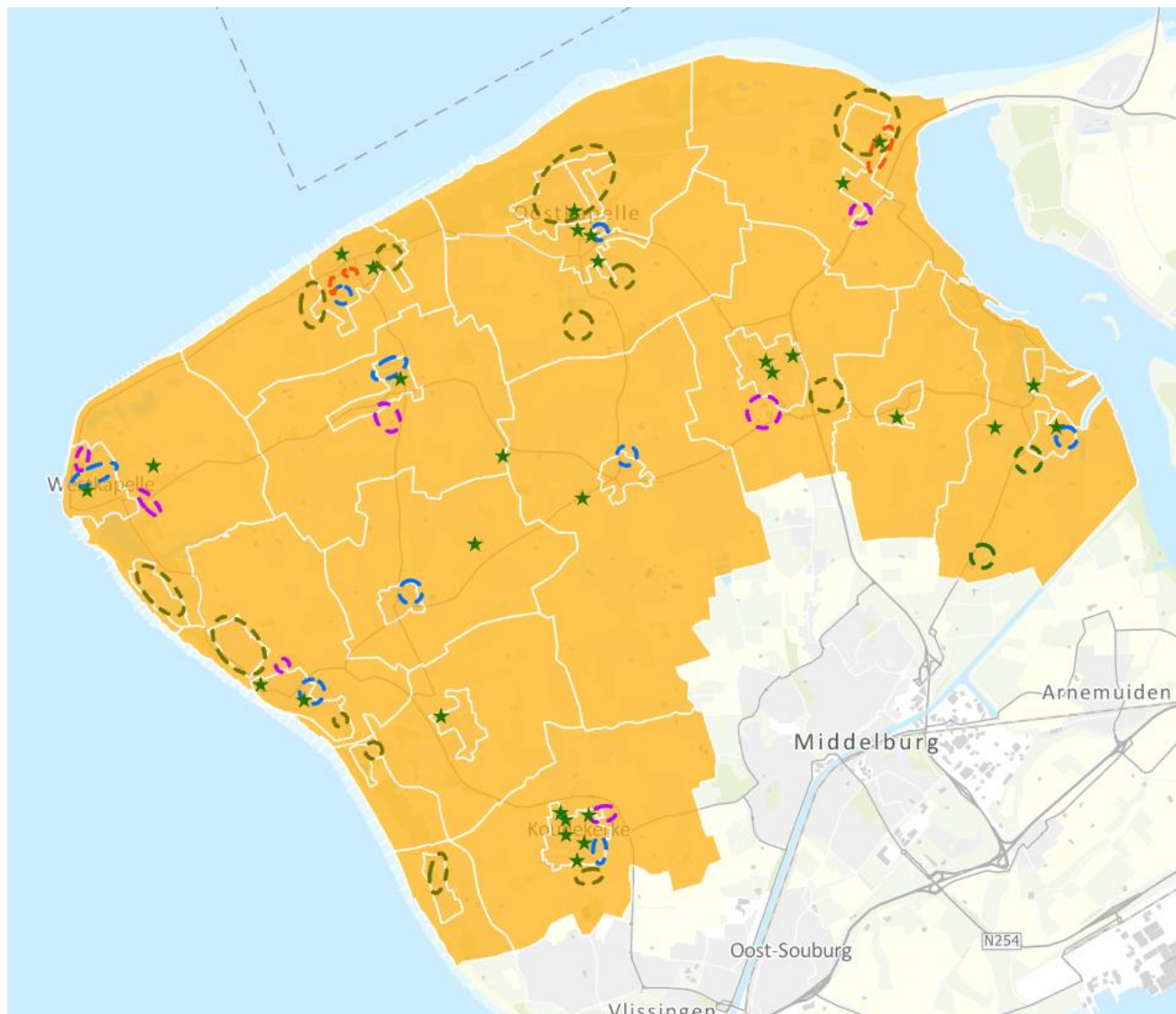
 *Besparen, lokaal gasvrij en op termijn duurzaam gas:
gestaag tussen nu en 2050 met een doelgroepgerichte
aanpak*

 Sociale warmtebronnen

 Sociale warmtebronnen

 Aandachtsgebieden binnen een buurt

Concept transitiekaart

Legenda transitiepaden

Overall: Besparen en transitiegereed maken van gebouwen.
Zo veel mogelijk overstappen op natuurlijke momenten

 Besparen, lokaal gasvrij en op termijn duurzaam gas:
gestaag tussen nu en 2050 met een doelgroepgerichte
aanpak

Sociale warmtebronnen

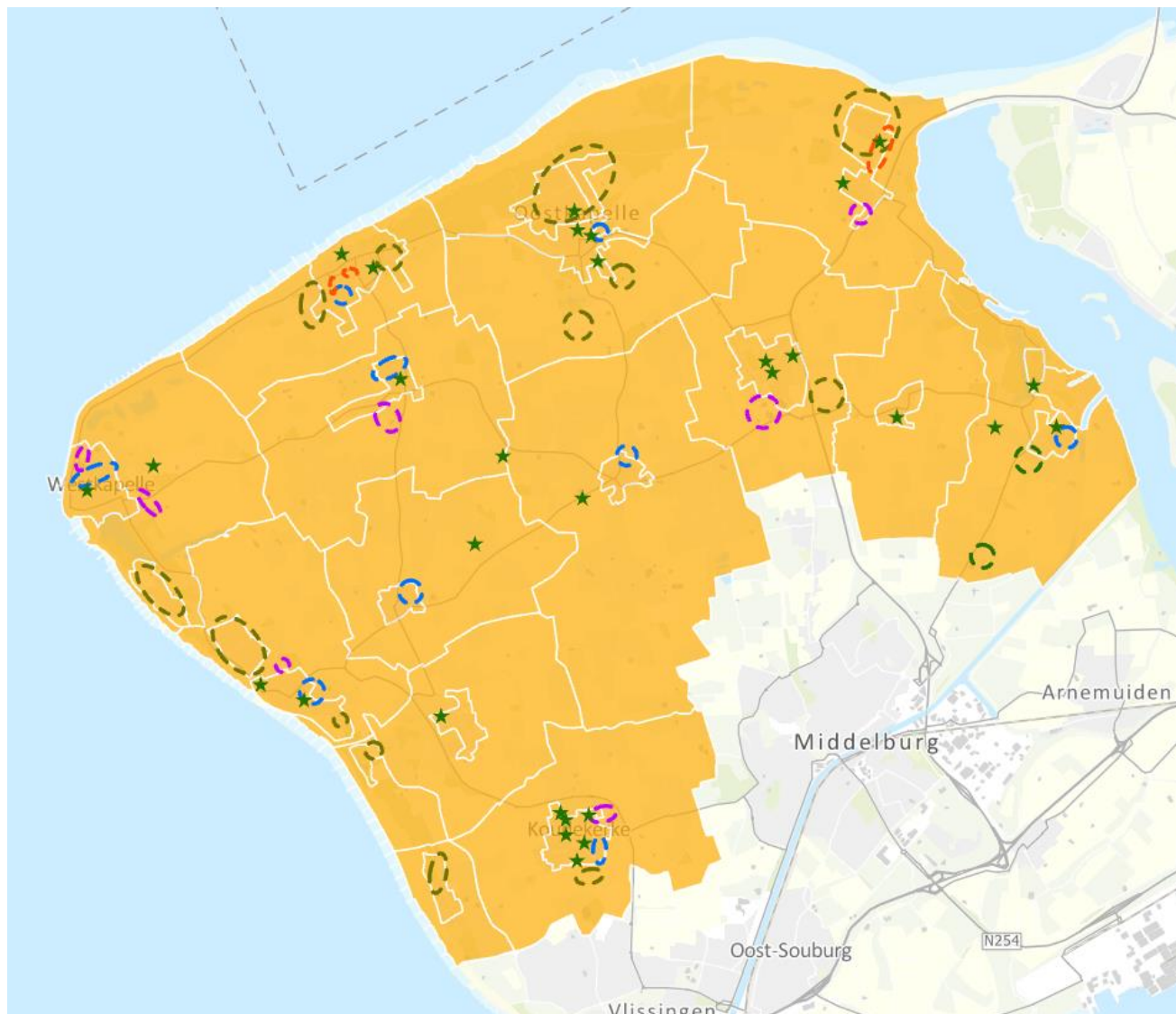
 Sociale warmtebronnen

Aandachtsgebieden binnen een buurt

Type

 All electric

Concept transitiekaart

Legenda transitiepaden

Overall: Besparen en transitiegereed maken van gebouwen.
Zo veel mogelijk overstappen op natuurlijke momenten

 Besparen, lokaal gasvrij en op termijn duurzaam gas:
gestaag tussen nu en 2050 met een doelgroepgerichte
aanpak

Sociale warmtebronnen

 Sociale warmtebronnen

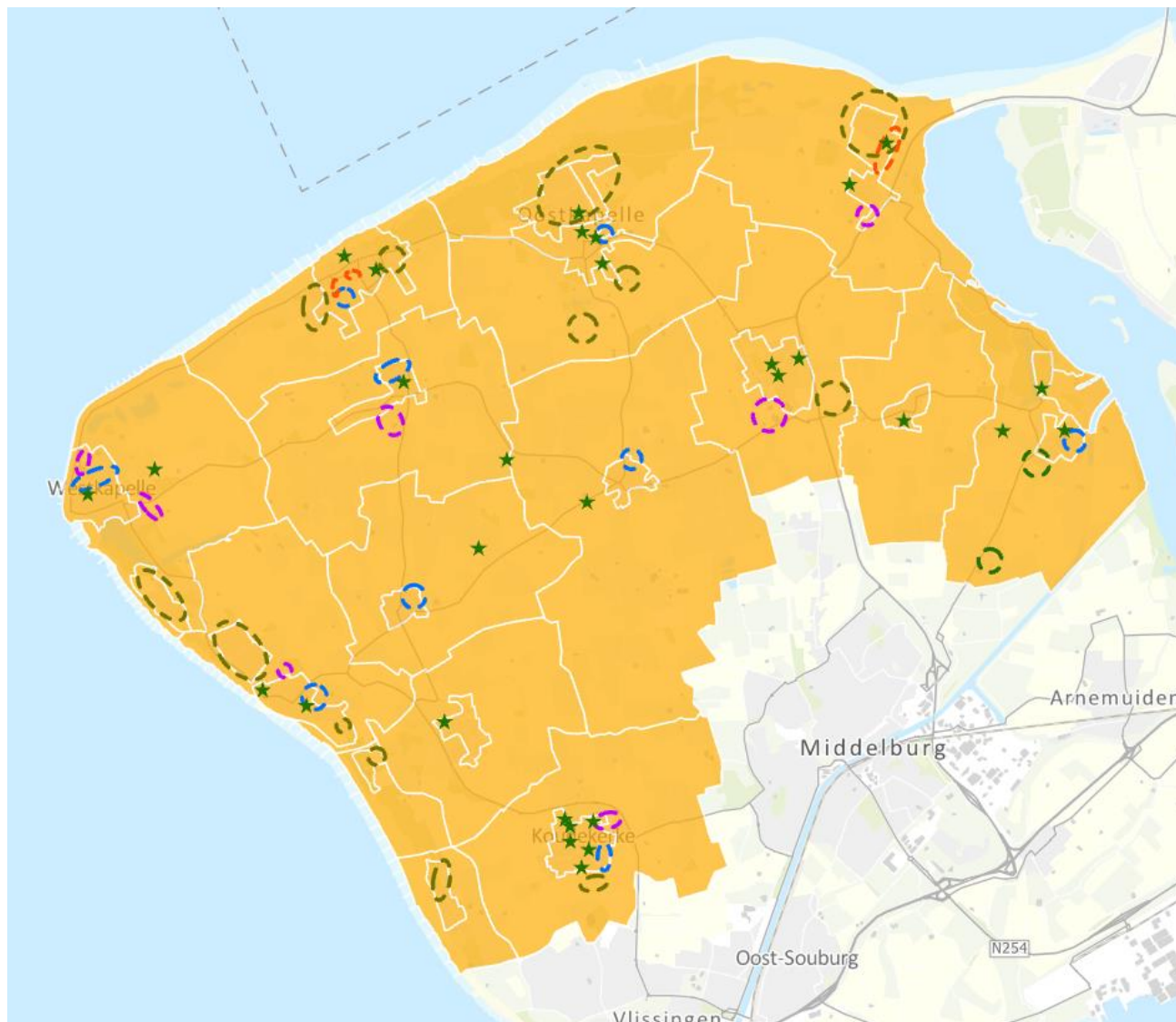
Aandachtsgebieden binnen een buurt

Type

 All electric

 Bedrijventerrein

Concept transitiekaart

Legenda transitiepaden

Overall: Besparen en transitiegereed maken van gebouwen.
Zo veel mogelijk overstappen op natuurlijke momenten

■ Besparen, lokaal gasvrij en op termijn duurzaam gas:
gestaag tussen nu en 2050 met een doelgroepgerichte
aanpak

☑ Sociale warmtebronnen

★ Sociale warmtebronnen

☑ Aandachtsgebieden binnen een buurt

Type

□ All electric

□ Bedrijventerrein

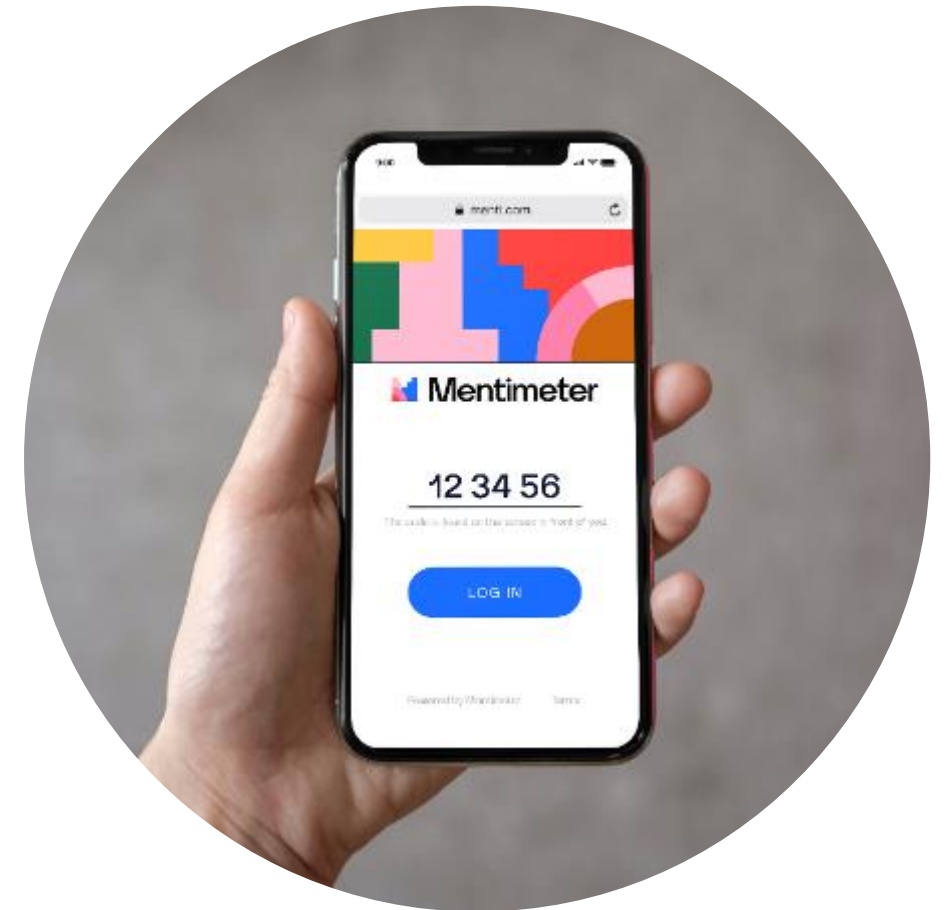
□ Recreatievastgoed

□ Glastuinbouw

□ Gebiedsontwikkeling

Ga naar www.menti.com en voer deze code in: 6204 0608

Reactie op de kaart en stappen richting het vervolg via de mentimeter!

Wat is uw reactie na het horen van het verhaal en het horen van de conclusies m.b.t. de Transitievisie Warmte?

Vele oplossingen zijn mogelijk

duidelijk zo ver, belangrijk is wel om aan te geven dat een warmtepomp een maatwerk oplossing is, welke per situatie goed bekeken moet worden om een goed rendement te krijgen.

Veel informatie, maar zal nog een hele klif worden

Waarom 'duurzaam gas' overal als hoofd-optie? Dit kan een stuk vooruitstrevender!

Bewondering voor jullie jeugdig positivisme. Maar als oudje vraag ik mij af WAT GAAT MIJ DIT KOSTEN?! TERWIJL HET WOORD BESPAREN IS.

Op zich positief. Vraag me af of mensen in een wat nieuwere buurt met cv ketels en hoge temperatuur radiatoren niet veel kosten krijgen.

Helder, maar nog hoog abstractieniveau

Op zich een goed verhaal. Transitie is noodzakelijk Dit moet duidelijk met alle inwoners worden besproken.

Die is er niet. Bedrijfspannend hebben we al all electric gemaakt, huis volgt wanneer er genoeg gespaard is. (jaren 70 woning)

Wat is voor u de belangrijkste belemmering om met stappen richting aardgasvrij aan de slag te gaan?

kosten , het zou fijn zijn als er subsidie komt om te stimuleren.

kosten

Nog geen duidelijkheid over toekomstige energievoorziening.

Die is er niet. Het bedrijfspand hebben we al all electric gemaakt. Dat bevalt prima. Het huis volgt wanneer er genoeg gespaard is (jaren 70 woning)

Geen belemmering heeft mij altijd geld opgeleverd

Ouderdom van het huis. Is überhaupt een mogelijkheid tot aardgasvrij wonen mogelijk. En idd de kosten !!! Gaan mensen met eigen spaargeld die in eenzelfde woning wonen als mensen zonder spaargeld daar dan meer voor betalen ?

mate van onzekerheid. Wat wil de overheid nu ECHT? Wat gaat het mij kosten? Ik ben eind 60, wil ik nog (meer) investeren? Loont mijn investering nog? Hebben we voldoende technisch personeel dat al deze plannen kunnen uitvoeren.

De grote onzekerheid welk soort energie we straks krijgen. De overheid is hier onduidelijk over.

Subsidies werken stimulerend

Wat is voor u de belangrijkste belemmering om met stappen richting aardgasvrij aan de slag te gaan?

We gaan ons huis verbouwen uit 1953 in Veere. Ook de ketel moet vernieuwd worden het huis staat op de markt, allemaal ouderen huizen. Moeilijk wat we moeten doen.

Subsidie werkt stimulerend

Wat heeft u als inwoner of ondernemer nodig om met stappen naar aardgasvrij aan de slag te kunnen gaan?

een goed advies, iedereen zegt wat anders, maar waar doe je goed aan / wat is een goede oplossing?

Electrische CV-ketel?

Duidelijke uitleg dat het ook wel degelijk wat oplevert. Een programma als KASSA er op los laten ...

Wat doet de gemeente Veere aan al die mrensen met 2e huizen

(Hoe) ziet u mogelijkheden om hier samen met uw wijk of dorp mee te starten?

In Koudekerke gebeurt het al! (Zonneweide) 😊

Ik zie hier nog geen mogelijkheden voor. Medebewoners zijn hier van niet doordrongen. "Het zal mijn tijd wel duren" is een veel gemaakte opmerking.

"Mijn" dorp ... er zijn in Domburg veel 2e huis bezitters. Denkt u dat zij mee gaan werken aan energie advies ?!

Wat kunt u zelf al doen?

- Basismaatregelen
 - Isolatie: vloer, dak, spouwmuur, HR+(+) glas
 - Ventilatie
 - Elektrisch koken
 - Zonwering / groen
- www.DuurzaamBouwloket.nl
 - Gemeentelijk energieloket
 - Subsidies
 - Gratis en onafhankelijk advies
 - Helpdesk
- Energiek Zeeland (energie advies op maat, www.energiekzeeland.nl)
- RRE – Regeling, www.duurzaambouwloket.nl/rre-zeeland
- Duurzame monumentenpaspoort via Erfgoed Zeeland
- www.milieucentraal.nl/energie-besparen/
- Website RVO voor diverse subsidies of leningen voor het verduurzamen van woningen en bedrijven

Wat doet de gemeente?

- Stimuleringslening woningverbetering
- Faciliteren en ondersteunen van projecten (zoals postcoderoosprojecten, duurzame werkgroepen)
 - Inmiddels 4 postcoderoosprojecten in de gemeente Veere
- Verduurzamen van de eigen organisatie
- Gemeentehuis is aardgasvrij
- Energiecoach voor bedrijven
- Duurzaam Bouwloket als gratis en onafhankelijk platform voor bewoners
- Uitgifte van grond uitgangspunt aardgasvrij en Energieneutraal
- Platform Energiek Zeeland

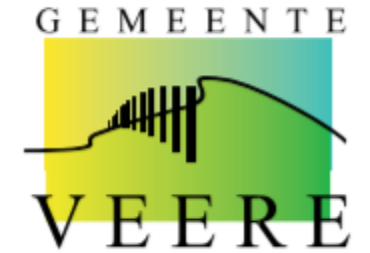
In gesprek met:

De heer de Visser
Inwoner van de gemeente Veere

Eigenaar van een duurzame woning

Afsluiting

Komende periode

- Verwerken input uit bewonersavond
- De Transitievisie Warmte definitief maken
- In Q4 2021 in Raadscyclus
- Gesprekken in de kern (in overleg met dorps- en stadsraden organiseren)

Online te vinden

- Vragen? Mail naar Mark Minderhoud (m.minderhoud@veere.nl of duurzaamveere@veere.nl)
- Website: www.veere.nl/duurzaamheid